

عنوان مقاله:

بررسی اثربخشی آموزش سواد فضای مجازی بر میزان قربانی شدن ناشی از قلدری در فضای مجازی، تفکر انتقادی و خودکنترلی در دانش آموزان

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش در یادگیری آموزشگاهی و مجازی، دوره 10، شماره 1 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

فرشته پورمحسنی کلوری - دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

فاطمه قربانی آذر - آموزش و پرورش استان اردبیل

خلاصه مقاله:

هدف از انجام این پژوهش بررسی اثربخشی آموزش سواد فضای مجازی بر میزان قربانی شدن ناشی از قلدری در فضای مجازی، خودکنترلی و تفکر انتقادی در دانش آموزان دوره دوم متوسطه در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ بود. پژوهش حاضر یک مطالعه آزمایشی با طرح پیش آزمون- پس آزمون با گروه کنترل بود و جامعه آماری شامل دانش آموزان پایه سوم متوسطه دوم شهر اردبیل بودند که از میان آنان ۳۰ نفر دانش-آموز با روش نمونه گیری در دسترس انتخاب و به گونه تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل جایگزین شدند. قبل از آموزش برنامه سواد فضای مجازی، آزمودنی های هر دو گروه به پرسشنامه های تجربه قلدری-قربانی سایبری (CBVEQ))، پرسشنامه خود کنترلی تانجی و پرسشنامه تفکر انتقادی ریتکس پاسخ دادند. سپس گروه آزمایش ۸ جلسه آموزش سواد فضای مجازی را دریافت نمودند و گروه کنترل در این مدت هیچمداخله ای را دریافت ننمودند. پس از اتمام برنامه آموزشی هر دو گروه مجدداً به پرسشنامه های پژوهش پاسخ دادند داده-ها با استفاده از آزمون تحلیل کوواریانس چند متغیری تحلیل شدند. نتایج تحلیل داده ها نشان داد که آموزش سواد فضای مجازی، خودکنترلی و تفکر نقادانه دانش آموزان را بهبود بخشیده و قربانی قلدری فضای مجازی شدن را کاهش داده است ($p < 0.05$). بنابراین آموزش سواد فضای مجازی با افزایش آگاهی کاربران در خصوص استفاده از این فضا، می-تواند پیامدهای مخرب استفاده از فضای مجازی را کاهش دهد.

کلمات کلیدی:

سواد فضای مجازی، قربانی شدن، تفکر انتقادی و خودکنترلی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1850761>

